

Sygn. akt IV KK 433/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Gradzik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Roman Sądej

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Ewa Sokołowska

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 7 grudnia 2017 r.,

w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

sprawy **D. Z.**

skazanego z art. 65 § 3 k.k.s. w zb. z art. 91 § 3 k.k.s.

na skutek kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w J.

z dnia 15 czerwca 2015 r.

**uchyla zaskarżony wyrok i umarza postępowanie na
podstawie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.**

UZASADNIENIE

W akcie oskarżenia złożonym w dniu 19 maja 2015r. przez Placówkę Straży Granicznej w K. zarzucono D. Z., że w dniu 13 marca 2015r. w miejscowości K., przewoził samochodem marki fiat ducato nr rej. [...] wyroby akcyzowe bez polskich znaków skarbowych akcyzy w postaci 2730 paczek papierosów różnych marek,

czym spowodował uszczuplenie należności Skarbu Państwa na kwotę 44.361 zł – tj. popełnienie czynu z art. 65 § 3 k.k.s. w zb. z art. 91 § 3 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s.

Wyrokiem nakazowym z dnia 15 czerwca 2015r., Sąd Rejonowy w J. uznał oskarżonego D. Z. za winnego popełnienia zarzuconego mu czynu, stanowiącego przestępstwo skarbowe o podanej w akcie oskarżenia kwalifikacji prawnej i za to skazał go na karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, określając wysokość jednej stawki na 60 zł. Nadto, na podstawie art. 22 § 2 pkt 2 k.k.s. w zw. z art. 29 pkt 4 k.k.s., art. 30 § 1, 5 i 6 k.k.s. oraz art. 31 § 6 k.k.s. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci przepadku na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych, tj. 2730 paczek papierosów produkcji zagranicznej zajętych do sprawy [...], przechowywanych w depozycie Placówki Granicznej w K., zarządzając jednocześnie ich zniszczenie.

Wyrok nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 21 lipca 2015r.

W kasacji wniesionej na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny zarzucił prawomocnemu wyrokowi rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie przepisu prawa procesowego – art. 121 § 2 k.k.s. w zw. z art. 134 § 1 pkt 1 k.k.s., polegające na nieuwzględnieniu, że przewidziane w art. 121 § 2 k.k.s. uprawnienie Straży Granicznej do sporządzenia i wnoszenia aktu oskarżenia, dotyczy wyłącznie spraw o wykroczenia skarbowe, co skutkowało niezasadnym skazaniem D. Z. za przestępstwo skarbowe z art. 65 § 3 k.k.s. w zb. z art. 91 § 3 k.k.s., zarzucone mu aktem oskarżenia wniesionym przez Placówkę Straży Granicznej w K., co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.

Podnosząc ten zarzut autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zarzut kasacji jest zasadny w stopniu oczywistym. Przemawiało to za uwzględnieniem kasacji w całości na posiedzeniu bez udziału stron w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Istotnie, w myśl art. 121 § 1 k.k.s. i art. 122 k.k.s. organami uprawnionymi do wnoszenia aktów oskarżenia w sprawach o przestępstwa skarbowe są wyłącznie prokurator oraz finansowe organy postępowania przygotowawczego wymienione w art. 53 § 37 k.k.s. Straż Graniczna jest niefinansowym organem postępowania przygotowawczego, uprawnionym do prowadzenia takiego postępowania w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe określone między innymi w art. 63 - 71 k.k.s., ujawnione w zakresie swego działania (art. 53 § 38 k.k.s. w zw. z art. 134 § 1 pkt 1 k.k.s.). Organ ten, mimo że uprawniony do prowadzenia postępowania przygotowawczego w sprawach o określone w ustawie przestępstwa skarbowe, nie posiada jednak kompetencji do wniesienia aktu oskarżenia w tej kategorii spraw. Uprawnienie takie nie było przewidziane dla Straży Granicznej ani w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 czerwca 2003r. w sprawie określenia organów uprawnionych obok Policji do prowadzenia dochodzeń oraz organów uprawnionych do wnoszenia i popierania oskarżenia przed sądem pierwszej instancji w sprawach podlegających rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym, jak również z zakresu spraw zleconych tym organom – obowiązującym w dacie wniesienia aktu oskarżenia (Dz.U. Nr 108, poz. 1019), ani nie jest przewidziane w aktualnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości, wydanym w tym samym przedmiocie, z dnia 22 września 2015r. (Dz.U. z 2015r., poz. 1725).

W realiach niniejszej sprawy, przy uwzględnieniu tego, że przedmiotem postępowania przygotowawczego był czyn stanowiący przestępstwo z art. 63 § 3 k.k.s. w zb. z art. 91 § 3 k.k.s., a nie wykroczenie, Straż Graniczna nie miała uprawnienia do złożenia aktu oskarżenia. Po zakończeniu dochodzenia przeciwko D. Z., organ ten powinien był przesłać akta prokuratorowi, który w razie zatwierdzenia był władny do wniesienia go i popierania przed sądem.

Skoro zatem akt oskarżenia w sprawie D. Z. został wniesiony przez organ nieuprawniony, to tym samym zaistniała ujemna przesłanka procesowa określona w art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w formule „brak skargi uprawnionego oskarżyciela”. Stwierdzone uchybienie, stanowiące bezwzględną przyczynę odwoławczą, przesądziło, zgodnie z art. 439 §1 pkt 9 k.p.k. o uchyleniu zaskarżonego wyroku i w następstwie, o umorzeniu postępowania (art. 17 § 1 k.p.k.).

kc